

Nr. 97 (10640) * 2023 m. gruodžio 20 d., trečiadienis

Kaina - 0,97 Eur

Šiandien – Mėnulio priešpilnis.
Saulė teka 8 val. 39 min., leisis 15
val. 53 min. Dienos ilgumas 7 val. 14 min.
Vardadieniai: šiandien – Abraomas, Abrys, Namvaldas, Namvaldė,
Pastoras, Teofilas, Teofilė, Teofilija, Teofilis, Teofilius, Topilė, Topilis, rytoj
– Geskanta, Geskantas, Gestautas, Gestautė, Gesvina, Gesvinas, Ges-
vinė, Honorata, Honoratas, Honorijus, penktadienį – Gedvarda, Gedvar-
das, Gedvas, Gedvė, Gedvyda, Gedvydas, Rimbertas.
Gruodžio 22 – Žiemos saulėgrīža, Elnio devyniaragio šventė.

Apskraidytas dar vienas sklandytuvas

Nepabūgę žvarbaus žiemiško oro grupelė UAB „Sportinė aviacija ir ko“ darbuotojų Pociūnų aerodrome ant pakilimo-leidimosi tako traukė iš priekabos sklandytuvą, jį montavo ir ruošė apskraidymui. I piloto kabiną sėdės bendrovės direktorius Vytautas Mačiulis užvedė variklį ir keldamas sniego sūkurį grakščiai pakilo į orą. Apniukusi padangė trumpino skrydį, tad apsukės porą ratų leidosi prie angaro. Tai stebėjės būsimas baltasparnio šeimininkas iš JAV liko patenkintas ir savo džiaugsmą išreiškė internete patalpindamas filmuotą medžiagą.

(Nukelta į 3 p.)

LAK 17 cfe ore.

Bendrystės ir padėkos metas

Laukiame sugrįžančios saulės, ilgėjančių dienų. Tamsųjį metą prasakdirina Adventas – susikaupimo, rimties, taipogi bendrystės ir padėkos metas. (Nukelta į 5 p.)

Popietėje dalyvavo klebonas V.Labašauskas, vicemerės L.Jančiukienė, J.Zailskienė, LR Seimo nario A.Palionio patarėja V.Petkevičienė ir kiti svečiai.

Advento laikotarpio giesmes atliko ansamblis „Puriena“.

„Neverskite
ūkininkų
valgyti
šieną!“
2-7 p.

Kunigaikštis Motiejus
Mikitinyčius – pirmasis
LDK didikas, nubrėžęs
mūsų krašto ribas (II).
Persekės (Balbieriškio)
dokumentai 4-6 p.

Priešventinių rūpesčių
kraitelėje – ir grėsmės
dėl finansinių sukcijų 5 p.
Poezijos ir muzikos
vakaras 5-6 p.

„Revuonos“ pagrindinėje
mokykloje vėl sklandė
gerumo paukštė 8 p.
Laikas neprailgo...

Šventiniame vakare pagerbtai savivaldybės verslininkai

Baigiantis metams ir įvertinant nuveiktus darbus bei iniciatyvas, gruodžio 14 dieną Prienų rajono savivaldybės meras Alvydas Vaicekauskas sukvietė rajono verslininkus į šventinį padėkos vakarą Prienų kultūros ir laisvalaikio centre. Jo metu gausiai susirinkusiems verslo atstovams padėkota už indėlių į krašto vystymą, gyvenamosios aplinkos gražinimą, naujų darbo vietų, produkty, paslaugų kūrimą, prisidėjimą prie savivaldybės biudžeto augimo ir bendruomenių iniciatyvų.

Mero A.Vaicekausko teigimu, nors Prienų rajone vyrauja smulkusis ir vidutinis verslas, iš pernai, iš šiemet iš jo į savivaldybės biudžetą mokesčių pavidala surinkta nemažai pajamų. Atsiranda naujių, inovatyvių verslų, tai rodo, kad Prienai tampa patrauklia vietove dirbti ir gyventi. Jis padėkojo verslo atstovams už paštangas, kurių deka buvo įveikti įvairiūs iššūkiai, atsilaidyta nepalankeiams vėjams ir linkėjo sėkmės bei valios įgyvendinant naujus sumamus.

Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų viceprezidentas Vydas Damalakas pasidžiaugė aktyvia Prienų rajono savivaldybės verslininkų bendruomene, bendradarbiavimu su

(Nukelta į 3 p.)

Konkurso „Sukurta Prienų krašte“ laureatams UAB „Inčas“ gen. direktoriui V.Maričiulynui ir gidei Rūtai Milušauskaitei įteikiti sėkmę ir turtus nešantys „Aitvarai“.

Kauno PPAR Prienų atstovybės nariai – šventiniame padėkos vakare.

TĘSIASI „GYVENIMO“
PRENUMERATA 2024 M.

„Gyvenimą“ galima
užsiprenumeruoti:
Redakcijoje (be aptarnavimo
mokesčio)
Paštuose ir pas laiškanešius

**UAB „TAUROLIS“
BRANGIAI PERKA**
Bullius, telyčias, karves.
Atsiskaitome iš karto. Mokame
6 ir 21 proc. Vežame į Lenkiją.
Tel. 8 687 73 691

Aukščiausios rūšies
pavasariniemis kainomis

Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briquetai – beržo, uosio.
Durpių briquetai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

GRASTA Tel. 8 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

Renkame Metų žmones ir „Metų projekta“

Baigiantis metams tradiciskai kviečiame prisiminti ryškesnius 2023 metų išvykius, pastebėti tuos Prienų ir Birštono krašto žmones, kurie, Jūsų nuomone, išsišikria prasmingais, visuomenei naudingais darbais, yra verti pagerbti už kilnus ir nesavanaudiškus poelgius, kurie puoselėja gražius santykius su aplinkiniais, nestokoją įdomių idėjų ir savo bendruomenėje skleidžia gėrį ir grožį. Rašykite mums, siūlykite savo kandidatus, vertus nominacijos „Metų žmogus“ ir priзу, skirtų pagerbti mūsų krašto šviesuoliams. Taip pat rinkite ir kandidatus „Metų projekto“ nominacijai.

Jau esame sulaukę mūsų laikraščio skaitytojų laiškų, skambučių, kuriuose minimos konkretios pavardės. Mūsų kraštui nusipelniusių žmonių rinkimuose yra pasiūlyti pretendentai:

- 1. Vaidotas Labauskas – Prienų parapijos klebonas
- 2. Viktorija Bielevičienė – muziejininkė
- 3. Birutė Bartkevičiūtė – Prienų ir Birštono diabeto klubo „Versmė“ pirmininkė
- 4. Antanas Kisielius – Birštono Trečiojo amžiaus universiteto valdybos narys, kelionių ir renginių organizatorius
- 5. Asta Letkauskienė – aktyvi Siponių bendruomenės narė, kaimo teatro vadovė
- 6. Vytautas Lėckas – Prienų ir Birštono ūkininkų sąjungos tarybos narys, 2023-iainais ūkyje pradėję gaminti pieno produktus
- 7. Aurelija Urbanienė – Prienų socialinių paslaugų centro direktorė
- 8. Onutė Grigonienė – aktyvi Birštono bendruomenės narė, visada pasiruošusi padėti kitiems, atstovauti krašto bendruomenės interesams ir teisingumui
- 9.

„Metų projekta“

- 1. Paminklinė skulptūra, skirta Stakliškių krašto partizanams ir jų rėmėjams atminti
- 2. „Anties sodo“ bendruomenės projektas „Prienai – tūkstančio upelių miestas“
- 3. Birštono viešosios bibliotekos organizuota Vaikų vasaros poilsio programa „Kas žmogiuko širdyje“.
- 4. Išlaužo dievo dvaro parkas
- 5. Vaikų dienos centras „Aitvaro vaikai“
- 6. Veiverių parko renovacijos projektas
- 7. Memorialinio paminklinio akmens atidengimas Balbiriškyje, buvusioje žydų maldos vietoje
- 8. Škėvonių gūbrio pažintinio tako ir Vytauto kalno prieigų atnaujinimas
- 9.

Mielai laikraščio skaitytojai, pildydamis anketa, galite pritarti jau pasiūlytom kandidatioms, galite išrašyti ir kitų šviesuolių pavardes bei projekty, pavadinimus. Pareikšti savo nuomone, užpildydami anketa, galite iki gruodžio 30 d. Savo siūlymus galite siūsti ir el. paštu info@gyvenimas.info

„Gyvenimo“ laikraščio ir Prienų rajono savivaldybės 2023–2024 metų krepšinio pirmenybių

Gruodžio 17 d. Prienų kuno kultūros ir sporto centre vyko Prienų rajono savivaldybės ir „Gyvenimo“ laikraščio krepšinio pirmenybių 4-ojo turo susitikimai. Po jų laukia šventinė pertrauka, o kitas pirmenybių turas vyks jau 2024-ujų sausio pradžioje.

Kovoti dėl pirmosios pergalės čempionate į aikštėlę žengė „Birštono sporto centro“ ir „BC Pakuonio-Energijos“ komandos.

Prieš rungtynes „Birštono SC“ treneris A. Liuza teigė, kad komanda sieks įveikti varžovus, tačiau pakuoniečiai jau susitikimo pradžioje šovė į priekį 14:4 ir privertė varžovus pražyti minutės pertraukėlės. Pasitarimas birštoniečiams naudos neatneše, kadangi po pirmojo kėlinio „BC Pakuonis-Energija“ pirmavo 26:14. Antrajį ketvirtį Birštono krepšininkai pradėjo spurtu 8:0 ir priartėjo prie savo varžovų. Vis dėlto tada M. Ylius ir D. Mockus smergė net 5 tolimus metimus iš eilės ir „BC Pakuonis-Energija“ susigrąžino turėtą persvarą – 46:33. Trečiąjį kėlinį „Birštono SC“ pradėjo dar vienu spurtu 12:0, o Pakuonio komanda, prabėgus vos trims minutėms, jau buvo priversta pasinaudoti dviem minutės pertraukėlėmis. Prtingiai pradėje žaisti Pakuonio krepšininkai „maitino“ kamuoliais savo aukštaūgi J. Daukšą, kuris tiesiog dominavo varžovų baudos aikštėlėje, rinkdamas taškus iš po krepšio. „BC Pakuoniu-Energija“ vėl pavysko atitrūkti, tačiau kėlinio pabaigoje K. Banionis pataikė du tritaškius

ir prieš lemiamą rungtynių atkarpą „Birštono SC“ deficitas siekė vos 3 taškus – 54:57. Svarbiausiomis susitikimo akimirkomis Pakuonio komandą vedė nuostabiai pataikęs ir dar 13 taškų surinkęs D. Mockus. „BC Pakuoniu-Energija“ atitrūkus saugiu atstumu, „Birštono SC“ pradėjo spausti varžovus povisą aikštėlę, o tokia taktika davė savo vaisių: V. Diškevičius ir A. Žarnauskas greitose atakose rinko lengvus taškus, o dažnai klydė Pakuonio krepšininkai vos nepaleido pergalės iš savo rankų. Deja, birštoniečiams pritrūko laiko pakeisti rungtynių eigą ir „BC Pakuonis-Energija“ iškovojo sunkią pergalę rezultatu 84:79.

„BC Pakuonis-Energija“ – „Birštono SC“ 84:79 (26:14, 20:19, 11:21, 27:25)

Rezultatyviausi žaidėjai:

„BC Pakuonis-Energija“: D. Mockus ir J. Daukšas – po 28, R. Alutis -12.

„Birštono SC“: V. Diškevičius-28, K. Banionis ir A. Žarnauskas po 12, I. Pikas 10.

Pergalės skonio dar nepatyrusiai „Azibets.lt“ komandai teko dar vienas sudėtingas išbandymas, kadangi priešingoje barikas,

Zemės ūkis

Aiškinsis dėl galimybės ginti savo interesus teisme

Į Lietuvos ūkininkų sąjungos (LŪS) vadovus kreipėsi daugelis narių, gavusių Nacionalinės mokėjimo agentūros pranešimus apie suartų daugiametį pievų atstatymo prievoles.

Kaijau buvo minėta ankstesniuose LŪS prezidiumo posėdžiuose, LŪS imtysi tarpininkavimo vaidmens ginant interesus teisminiu keliu ir jau konsultuoja su teisminiu apie galimybes bei galimą procesą.

Tuo tikslu yra planuojamos LŪS konsultacijos su advokatu, kuris galėtų padėti apsispresti, ar teisminis

kelias būtų išeitis iš padėties, koks jis galėtų būti, kokių duomenų/argumentų reikėtų iš pačių ūkininkų ir pan.

Diskusijai su advokatu pasiruošti renkama reikalinga informacija, kiek iš viso šalyje būtų tokiai nukentėjusių ir norinčių prisijungti prie bendros bylos asmenų. Todėl, pasak Prienų ūkininkų sąjungos pirminkinio Martyno Butkevičiaus, per šią savaitę bus bandoma išsiaiškinti rajone esančių suinteresuotų asmenų skaičių, duomenys bus pateikti Lietuvos ūkininkų sąjungai.

„Gyvenimo“ informacija

„Neverkite ūkininkų valgyti šieną!“

Istorija rodo, kaip žmogus, siekdamas prasimaitinti, išisavindamas žemę savo poreikiams, keitė kraštovaizdį. Tobulėjant žemdirbystei, vis didesnė žmonių dalis buvo išlaisvinta nuo žemės dirbimo, taip susidarė salygos didžiajai daliai žmonių skirti savo potencialą kitoms kurybinėms veikloms. Ir visa tai didelis, natūralus civilizacinis virsmas.

Istorijoje buvo laikotarpiai, kai protėvių išdirbtą žemę buvo dirbama intensyviai, liginant su dabartinėmis žemdirbystės taikomomis žemės dirbimo technologijomis. Melioracija padėjo pagrindus ateities kartoms, kad puoselejamos žemėnaudos atitinkų žemdirbinių ir žmonijai ekonomiškai naudingiausią plotme.

Dirbama žemė yra mūsų maitinotoja, mūsų šalies nacionalinis turtas ir vertė, o taip pat ir nacionalinio saugumo vienas iš garantų. Daugybė protėvių kartų kantriai dirbo žemės labui, milimetras po milometro storindami derlingą armenį, kad palikuonys nestokotų duonos, kad galėtų pasidalinti ir su jos stokojančiais.

Istojo iš ES metu, kuomet Lietuvoje buvo daug laikoma gyvulių, daugiametų pievų plotas buvo 450 tūkst. ha ir ilgą laiką (iki 2014 m.) šis plotas nesikeitė ir išliko toks pat.

Galimai dėl valdininkų nekompetencijos, gražesnės statistikos ar kitų priežasčių ariama žemė buvo

automatiškai verčiama mažai vertingais daugiametiais žolynais – pievomis. Žolynais, kurie niekuomet nebuvu daugiametės pievos, o kurie visą laiką ir buvo ariama žemė. Tai patvirtina ir Lietuvos valstybės išduoti žemės ūkio nuosavybės dokumentai, kuriuose aiškiai ir nedviaprasiškai nurodytas žemės naudojimo tipas.

Konstatuotina, jog 2018 m. daugiametų pievų referencinių plotas – 750 tūkst. ha, yra dirbtinai sukurtas. Nenutrūkstamai deklaruojant žolinius pasėlius 5 metus iš eilės, tokie pasėliai deklarovimo sistemoje automatiškai buvo pažymimi, kaip daugiametės pievos.

Todėl 2018 m. referencinių plotas yra neadekvacių didelis ir prasilenkę su tikrove. Paradoksalu, kad Lietuvoje sparčiai mažėjant gyvulininkystei, daugiametų pievų plotas didėjo. Ir ši didėjimą nulėmė netinkami ir dirbtini biurokratiniai sprendimai.

Po istojimo iš ES 2004 m. daug-

Komandos bokštų V. Vaikšnio ir A. Snapaičio vedamas „Stadionas“ sekmingai pradėjo dvikovą ir, nepaisant taiklių „Dantransos“ tolimum metimų, išsiveržė į priekį 23:17.

Antrajame kėlinyje žiūrovai ir toliau galėjo megautis atkakliai ir emocinga kova taškas į tašką, o, išpusėjus rungtynėms, „Stadionas“ išlaikė tą patį 6 taškų pranašumą – 42:36. Trečiąjame kėlinyje M. Gūžio, A. Tilindės ir D. Šeškaus metimai leido „Dantransai“ ir toliau išlaikyti intrigą, tačiau po truputį pradėjo ryškėti „Stadiono“ komandos pranašumas: prie V. Vaikšnio ir A. Snapaičio prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus, o „Stadiono“ persvara jau tapo dviejuose 106:69 ir iškovojo trečiąją pergalę iš tiek pat galimų, tuo tarpu „Azibets.lt“ ir toliau lieka nepatyruusi pergalės skonio.

„BC Tūzai“ – „Azibets.lt“ 106:69 (28:17, 30:12, 13:18, 35:22)

Rezultatyviausi žaidėjai:

„BC Tūzai“: R. Ališkevičius – 27, S. Kazevičius – 18, A. Jakubauskas – 15, M. Burbulevičius – 11.

„Azibets.lt“: M. Šalčius – 14, K. Valavičius ir A. Butkus – po 13.

Trečiąjame ture itin skaudų pralaimėjimą patyręs „Stadionas“ siekė kuo greičiau reabilituotis ir irodyti, kad komanda mo-

ka ir gali žaisti aukšto lygio krepšinį. Vis dėlto ir šikart jiems teko rimtas priešinkinas – „Dantransa“, kurios garbę gina vienas naudingiausią Regionų krepšinio lygos žaidėjų Domantas Šeškus.

„Stadionas“ – „Dantransa“ 81:66 (23:17, 19:19, 21:17, 18:13)

Rezultatyviausi žaidėjai:

„Stadionas“: A. Snapaitis – 26, R. Marcinkevičius – 17, V. Vaikšnis – 15, E. Višinskas – 13.

„Dantransa“: M. Gūžys – 17, A. Tilindė – 14, K. Chadakauskas – 9, J. Davidavičius – 8.

Paskutinėse 2023 metų rungtynėse susitiko „Kryžkelių plienas“ ir „Pušynė“.

S. Valackos ir T. Gaulios dueto, pirmajame ketvirtysteje kartu pelnusio net 19 taškų, vedamas „Kryžkelių plienas“ išsiveržė į priekį 23:22. Antrajame kėlinyje išlaikei intrigą, tačiau po truputį pradėjo ryškėti „Stadiono“ komandos pranašumas: prie V. Vaikšnio ir A. Snapaičio prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus, o „Stadiono“ persvara jau tapo dviejuose 106:69. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus iš eilės, tačiau daugiau pagalbininkų „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus iš eilės, tačiau daugiau pagalbininkų „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus iš eilės, tačiau daugiau pagalbininkų „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus iš eilės, tačiau daugiau pagalbininkų „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus iš eilės, tačiau daugiau pagalbininkų „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus iš eilės, tačiau daugiau pagalbininkų „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijungęs E. Višinskas pelnė 7 taškus iš eilės, tačiau daugiau pagalbininkų „Pušynės“ komandoje neatsirado, ir „Kryžkelių plienas“ iki didžiosios pertraukos dar šiek tiek padidino savo persvarą – 40:35. Kiek atsiptūtė „Pušynės“ krepšininkai ēmė demonstruoti kur kas geresnį žaidimą ir gynyboje, ir puolime. Prie M. Gečionis prisijung

Šventiniame vakare pagerbtai savivaldybės verslininkai

(Atkelta iš 1 p.)

savivalda, gyvuojančia padėkos verslui tradicija, paragino įmonių atstovus jungtis prie Kauno PPAR vienklos.

Kaip ir kasmet, vakaro metu buvo paskelbti konkurso „Sukurta Prienų krašte“ laureatai, meras A. Vaicekauskas ir Kauno PPAR viceprezidentas V. Damalakas turėjo garbės įteiktą padėką konkurso dalyviams, skirti apdovanojimus verslininkams, sėkmingai įgyvendinusiems infrastruktūros plėtros projektus.

Konkursas „Sukurta Prienų krašte“ organizuojamas Prienų rajono savivaldybės ir Kauno pramonės, prekybos ir amatų rūmų iniciatyva, skatinant įmones kurti aukštostos kokybės, inovatyvias, konkurencingas paslaugas bei produktus.

Konkurso nugalėtojams įteikta Savivaldybės įsteigtais prizas – kraštiečio kalvio Martyno Breikšto nu-kaldintas autorinis darbas „Aitv-

ras“ – įteiktas dviejų kategorijų – per 20 ir iki 20–darbuotojų turinčių įmonių vadovams. UAB „Inčas“ generalinis direktorius **Vaclovas Marčiulynas** apdovanotas už bendrovėje gaminamą produktą „Šilumai jautraus popieriaus ruloneliui“, o gidė **Rūta Milušauskaitė** (Rūta Rūtė) paskatinta už sukurtą populiarą cukraus dirbtuvėlių edukaciją „Cukraus Lietuva“.

Bendrovės „Inčas“ gaminami popieriniai ruloneliai naudojami elektroninėse eilių valdymo sistemos, bankomatuose, kasos aparatuose, autobusų, traukiniių bilietais spausdinti, medicininiuose, laboratoriiniuose prietaisuose ir kitos paskirties įrenginiuose. Gaminami ruloneliai su spauda ant antros pusės ypač populiarūs užsienyje. „PRO BRO“ tinkliai skirtos kasos juostos su QR kodais gaminamos itin mažais tiražais personalizuotai kiekvienai automobilių plovyklių.

Prienuose gerai žinoma gidė Rūta Rūtė yra sukūrusi ir veda ne vieną

UAB „Jurgaveta“ vadovai J. ir G. Valavičiai paskatinti prizu „Paukštė“.

UAB „Vytenio namai“ vadovui A. Eidukevičiui padėkota už sėkmingai įgyvendintą projektą „Vytenio 22“.

edukaciją vaikams ir suaugusiesiems, jų metu kviečiariai geriau pažinti Prienų karinį miestelį ir tarpukario tradicijas, moko pasigaminti popierių. Pagrindinė ir populiariausia yra jos cukraus dirbtuvėlių programa. Edu-

kacijos metu demonstruojama cukraus liejimo technologija, pristatomi iš cukraus sukurti „namukai“ pagal tikrus Lietuvoje esančius architektūrinius statinius, pasakojamos įkvėpiančios istorijos.

Konkursu „Sukurta Prienų krašte“ sertifikatais ir dovanomis apdovanoti ir kiti rajono gamintojai bei kūrėjai: UAB „Ekofrisa“ – už ekologiskų pūstų grikių granolą su liofilizuotais vaisiais; UAB „AIPEK“ vadovė **Vilija Čiapaitė** – už sukurtą ir apipavidalintą knygą „Prienai ir Birštono krašto legendos ir mitai: krašto mitinės būtybės“; floristė **Jurgita Vaičiūnaitė** – už įvairių gėlių ir dekoracijų namams, vitrinoms, foto studijoms kūrimą; UAB „EVIIJA&Partner“ kūrėjai **Rimas** ir **Mantas Adomaičiai** – už kuriamą natūralios sudėties kosmetiką, apsauginį kremą **Evią „Klasikinis“**; ūkininkė **Vaiva Buliauskienė** – už Geruliu kaimo sūrius ir kitą šukyje gaminančią pieno produkciją.

Prienų rajono savivaldybės mero padėkomis ir stilizuotais „Paukštės“ prizais už glaudę bendradarbiavimą kuriant patrauklį Prienų miesto

aplinką apdovanoti dar du verslo atstovai.

Vienas iš įteiktas UAB „Vytenio namai“ vadovui **Andriui Eidukevičiui**, padėkant už investicijas Prienų mieste, kultūros paveldo objektų atgaivinimą ir įveiklinimą.

Klaipėdoje veikianti įmonė buvusiame Prienų kariniam miestelyje įgyvendino projektą „Vytenio 22“: įrengė modernius 64 butus, kurie jau parduoti.

Kita „Paukštė“ pagerbtai UAB „Jurgaveta“ vadovai **Jurgita** ir **Gintaras Valavičiai**, nemažai prisidėję prie Prienų miesto įvaizdžio stiprinimo, investavę lėšų, kuriant kokybiskas paslaugas remiantys sporto iniciatyvas, prisidedantys prie aplinkos gražinimo ir Prienų įvaizdžio stiprinimo. Įmonė skatina ir nekilnojamą turto vystymą Prienuose.

Verslo bendruomenei nuskambėjo muzikinis sveikinimas – Kauno valstybinio muzikinio teatro ir Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos atlikėjai dovanoję kūrinius iš populiarų miuziklų ir operetų. Po jo surengtas šventinis furtetas.

Dalė Lazauskienė

Sertifikatais ir dovanomis apdovanoti Prienų krašto verslininkai.

Apskraidytas dar vienas sklandytuvas

V. Mačiuliui skrydžiui ruoštis padeda Algis Zujus.

(Atkelta iš 1 p.)

Sklandytuvas *LAK 17 cses* su priekyje įmontuotu elektros varikliu yra paklausiausias Prienų sklandytuvų gamintojų kūriny – pilotas gali pats pakilti, o sparnus pailginės iki 15, 18 ar 21 metro, dalyvauti įvairių klasinių sklandytuvų varžybose.

Tiesa, po pasaulių išskirtinos pandemijos įmonėje gaunamų užsakyti gerokai sumažėjo. Atsirado trik-

džių ir dėl variklio baterijų. Jas nustojus gaminti, reikėjo ieškoti naujų, naujai sertifikuoti. Su pastarosiomis pagaminti jau keturi sklandytuvai. Trūksta ir darbuotojų, o senieji sensta.

– Nelengva, bet nepasiduoda me. 2024-aisiais gamykla su- kaks jau 55-eril! – optimiškai kalbėjo V. Mačulis.

Onutė Valkauskienė

Autorės nuotraukos

PR Gyventojai jau gali įsigyti verslo liudijimus 2024 metams

Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – Kauno AVMI) primena, kad gyventojai jau gali įsigyti verslo liudijimus 2024 metams. Norintys testi veiklą kitaip metais taip pat turi pateikti naujus prašymus įsigyti verslo liudijimą, t. y. turimi 2023 m. liudijimai nėra pratešiami. Veiklą planuojantiems vykdyti pirmosiomis kitų metų dienomis verslo liudijimus rekomenduojama įsigyti iš anksto, nelaukiant paskutinės metų dienos. Patogiausia tą padaryti per Mano VMI, pasirinkus Paslaugos > Verslo liudijimai > Verslo liudijimo užsakymas.

„Verslo liudijimus bent vienai dienai šiaisiai metais įsigijo daugiau nei 19 tūkst. Kauno apskrities gyventojų. Palyginimui, 2022 m. verslo liudijimus buvo įsigiję 18,5 tūkst. apskrities gyventojų, o 2021 m. – beveik 17 tūkst. gyventojų. Populiariausios veiklos su verslo liudijimu šiemet Kauno apskritieji nesikeičia“, – teigia Kauno AVMI viršininkė **Judita Stankienė**, pridurdama, kad daugiausia gyventojai vykdė gyvenamosis paskirties patalpų nuomas

(5066 gyventojai), kirpyklų, kosmetikos kabinetų ir salonų (2771 gyventojas), specialiųjų statybos darbų (2317 gyventojų) veiklas.

Verslo liudijimą įsigyti norintys gyventojai apskaičiuotas pajamų mokesčio ir „Sodros“ įmokų sumas turi sumokėti prieš pradédami veiklą. Primenama, kad fiksuočius pajamų mokesčio dydžius nustato savivaldybių tarybos atskirai kiekvienai veiklos rūšiai. Susipažinti su savivaldybių sprendimais dėl fiksuočių

pajamų mokesčio dydžių ir lengvatų, taikomų įsigyjant verslo liudijimus, galima VMI svetainėje, o savarankiškai pasiskaičiuoti mokėtiną gyventojų pajamų mokesčio sumą – su verslo liudijimų skaičiuokle.

Dirbantiesiems įsigijus verslo liudijimą pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą VMI rekomenduoja pildyti su virtualiu buhalteriu iAPS. Nemokama individualios veiklos apskaitos programa pasiekiamā prisijungus prie iMAS, per e. bankininkystę ar su VMI priemonėmis.

Daugia informacijos apie individualią veiklą rasite VMI internetinėje svetainėje > Pradedu individualiai veiklą. Konsultacijos teikiamas telefonu +370 5 260 5060 arba 1882 (operatoriai gali taikyti padidintus tarifus), paslaugos telefonu +370 5 2191 777. Apsilankymui VMI aptaravimo padaliniose būtina išanksčių registracija.

Lengva apskaita smulkiajam verslui su iAPS

Smulkieji verslininkai gali lengviau ir paprasčiau tvarkyti savo apskaitą, naudodamiesi jiems skirta nemokama VMI elektronine paslauga – virtualiu buhalteriu iAPS.

Vesti apskaitą virtualiu buhalteriu iAPS gali gyventojai, vykdantys individualią veiklą pagal pažymą ar įsigiję verslo liudijimus.

Kodėl verta naudoti? Virtualus buhalteris iAPS palengvinia darbą ir padeda taupyti laiką: nereikia pildyti popierinio Pajamų ir išlaidų žurnalo; automatiškai apskaičiuojami mokesčiai (GPM, PVM, PSD ir VSD

imokos); yra galimybė išrašyti išankstinę sąskaitą faktūrą, PVM sąskaitą faktūrą, sąskaitą faktūrą ar prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvitą; iAPS gali pateikti daug naudinges analitinės informacijos (pvz., gyventojams suteikiama galimybė stebeti, ar jų vykdoma veikla pelninga, stebeti pajamų ir išlaidų tendencijas); automatiškai užpildoma preliminari gyventojo metinė pajamų deklaracija; sistemoje yra PVM ribos skaičiuoklė ir kt.

Virtualiu buhalteriu iAPS galima naudotis prisijungus prie VMI informacinės sistemos iMAS per e. bankininkystę ar su VMI priemonėmis.

Tai, kas išaugina... Atminties tiltu

Projektą remia
SPAUDOS,
RADIVO IR
TELEVIJOS
RÉMIMO
FONDAS

Kunigaikštis Motiejus Mikitinyčius – pirmasis LDK didikas, nubrėžęs mūsų krašto ribas (II). Peršekės (Balbieriškio) dokumentai

Balbieriškis anaiptol nėra gyvenvietė, kurios vardas dabar dažnokai naudojamas nevykusiems palyginimams. Tai – vienas iš labai svarbių mūsų krašto istorinių centrų, Birštono valsčiaus funkcinavimo vietų, kuriuo turime didžiuotis, o jo gilią praeitį tyrinėti ir tas žinias skleisti.

Kunigaikščio Motiejaus epocha mums svarbi tuo, kad jos nubrėžtose valdų ribose mes jau kelis šimtus gyvename ir galbūt su Dievo pagalba dar gyvensim ilgai. Balbieriški, Tavo praeities gijos senumu ir daugiasluoksninkumu lenkia Prienus ir mažai kuo nusileidžia ir, tik iš dalies, Birštonui, ir Jieznu.

Pietinių krašto ribų patikslinimas

Didesnė dalis krašto valdų, valdant kunigaikščių Holovčinskų giminės krašte pradininkui kunigaikščiui Motiejui, buvo tarp Rumšiškių, Darsūniškio, Birštono ir Punios girių, pagal dešinijį Jiesios krantą, Jiesios tuometinėms ištakoms sukančių pietus Žuvinto link. Kitaip negu pagal gamtinės ribas tuo laiku sienų nebuvo galima nustatyti.

1507 metų pabaigoje įgijęs ankstiau minėtas plačias krašto valdas kunigaikštis Motiejus turėjo žeminių ribų giņčų su kitu ižymiu LDK Peliako herbo giminės didiku Mykolu Bogušu Bogotinovičiumi (mirė 1530 m.). Šis didikas buvo kilęs iš gudiškų LDK žeminių. Jis reikšmingai atėjo į daugiatautės valstybės politinėjį elitą, kai buvo nugalėtas Mykolo Glinskio maištas. Tada jam atiteko Punios, Žiežmarių ir kitos žemės. Jis užėmė LDK vyriausiojo raštininko, karaliaus dvaro maršalkos, įtakingas pareigas Trakų ir Žiežmarių žemėse, buvo LDK pasiuntiniu Maskvoje, Vienoje ir Ausburge.

1505 metų liepos 30 dieną (greit 520 metų) pirmą kartą paminiama Pramezio žemės valda, pažymint, kad ji yra šalia Peršekės upės dešiniojo kranto, praeinant Dubėnų keliui. Nurodomi Pramezio žemėje suteikioti prilausomi žmonės: Močis (Motiejus – V.K.), Bartošas (Bartholoméjus), Nosius, Stečius (Steponas), Miško (Mykolas), Stanyko (Stanislovas) Bielciudzika-s, Seireika Juškovičius, Senka (Steponas) Bertunovičius (Bertunio) ir Močkus (Motiejus) Mikolajevičius (Mykolo) (Lietuvos Metrika (1387–1546). Knyga 25. Užrašymo knyga 25. dokumentas nr. 96. V, 1998, p. 155–157). Šis lotynų kalba Metrikos įrašas pavadinimu, Karaliaus (Aleksandro Jogailaičio) privilegija, suteikianti Bogušui Bogotinovičiui Punios valsčiaus Pramezio žemę įrašytas Krokuvoje, dalyvaujant dar nesumaištavusiam Valdovo maršalui Mykolui Glinskiui, Bielsko ir Utėnos vietininkui, karaliaus dvaro maršalui Stanislovui Zaberezinskui, Skirsnemunės vietininkui Petru Aleknavičiui ir kitiems aukš-

tiems LDK pareigūnams (*Ten pat, p. 155*). Mūsų nurodytos lietuviškos vardų transkripcijos salyginės, susijusios su tuo, kad raštininkai, rašydamai kanceliarine kalba, ne visada teisingai užrašydavo vardus. O ir patys priklausomi žmonės masiškai krikštyti ne visada tuos vardus atsimindavo arba juos trumpindavo. Valdas kaimynystėje įgijus kunigaikščiui Motiejui padėtis keiciasi. Nustatomos žeminių ribos yra salyginės. Naujas karalius Žygimantas Senasis jaudinosi, kad jo didikai nesusikvirčytų. Toje pačioje Metrikijoje yra įrašas rusėnų kalba „Jo karališkos malonybės Žygimanto laiškas maršalui Jonui Zaberežinskui (Merkinės žemės vietininkui – V.K.), kad jis ponui Bogušui Bogotinovičiui, kad tą ažuolyną galėtų Punios valsčiuje užveisťi aprūbojant pusės mylios (500 m. – V.K.). Žygimantas, su Dievo malone ir t.t. mūsų maršalui, Volkovysko vietininkui Jonui Jonaičiui Zaberežinskui. Prieš mus lenkėsi mūsų raštininkas Žiežmarių ir Daugų laikytojas Bogušas Bogotinovičius ir praše mūsų Punios valsčiaus pievose už Peršekės tarp Žuvinto ir kunigaikščio Motiejaus Hanuso dvaro ribos sodinti ažuolyną. Mes leidome jam ažuolyną užveisťi, bet puse mylios iki valdų ribų apriboti. Rašyta Smolenske (*Ten pat, dokumentas 89, p. 148*). Po 10 dienų, 1508 m. rugsėjo mėnesį Jonas Jonaitis Zaberežinskis iš tuometinės LDK Palenkės Melniko pilies visą šį parėdymą laišku atkartojo savo padėjėjui (djakui) Telzei (*Ten pat, dokumentas 90, p. 149*).

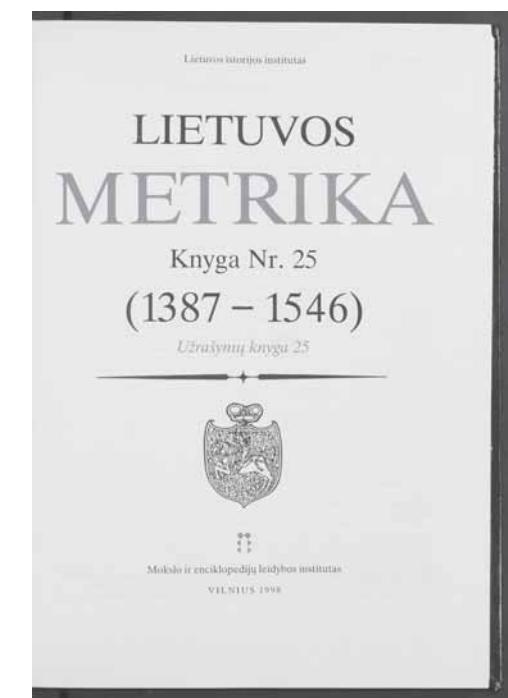
Gal laiškai nepasiekė adresatų, bet šis Valdovo sprendimas šiek tiek užstrigo. Po 5 mēn., 1509 metų vasario 25 dieną, iš Lenkijos miesto Piotrikovo (vėliau Piotrikovo Tribunalske) bajoras Vosylius Konstantinaitis Žaba išsuo savo raštu pažymiu, kad jo malonybė valdovas Karalius leido savo paždininkui ir raštininkui ponui Bogušui Bogotinovičiui ažuolyną Punios valsčiaus pusės mylios ribose tarp Žuvinto ežero ir kunigaikš-

Žygimantas Senasis.

čio Motiejaus valdų už Peršekės upės pasodinti. Ir pasiuntė mane maloninges Valdovas ir aš pasakiau ponui Bogušui tą ažuolyną apvažiuoti ir apriboti. Ir aš su Punios vietininku ir urėdu tą giraitę apvažiavome ir pagal Valdovo raštą nustatėme: nuo Peršekės upelio iki Žuvinto, keliu iki pirmojo Dubėnų miško, kur Kauno kelias pasiekia Žuvintą, o nuo ten mišku iki kunigaikščio Motiejaus sienos į Varnupio upelį ir į Peršekės upę, o Peršekės upę auksčyn iki tilto prie Žuvinto ir pagal keliau. O toliau pagal Valdovo raštą apvažiavome ir pievas, kurias žmogus, vardu Staneva (Stony? – V.K.) turėjo prie Didžiojo kunigaikščio Vytauto ir prie mūsų Valdovo protėvių. O tos pievos ir yra sienos, kuriai jis nustatė“ (*Ten pat, dokumentas 91, p. 149*).

Tą pačią dieną su minėto turinio raštu Vosylius Konstantinaitis Žaba kreipėsi ir į valdovą Žygimantą Senąjį, dar papildomai pastebėdamas, kad puniečiai iki miško ribų nustatymo ten plėšikavo ir ponas Bogotinovičius juos į kalėjimą uždarė. Atvykus Žabai, jie iš kalėjimo buvo paleisti (*Ten pat, dokumentas 92, p. 150*). Kažkurį laiką trintis dėl girios ribų dar buvo, bet nuo 1522 metų kunigaikščiui Motiejui, pradėjus nuomotis Birštono valdas priučiai, tie giñcias liovësi. Ši pietinė valdų siena laikėsi dar ir grafų Buterlių laikais, iki pat 18 a. pabaigos. Ir čia neturėtumėm užmiršti Holovčinskų giminės pradininko Motiejaus Mikitinyčiaus vaidmens. Pramezio dvaro istorija, turėjusi net 400 metų istoriją, ypač įdomi. O nykstančio Pramezio kaimo istoriją pravartu būtų bent paminkliniu akmenimi su iškalta data „1505“ jamžinti. Istorija ir Dievas įdomiai šių mūsų krašto didikų likimus sudėliojo. Priminsiu, kad ir Pramezio pirmasis savininkas Bogušas Bogotinovičius, ir Didysis platus mūsų krašto valdytojas, kunigaikštis Motiejus mirė 1539 metais. Motiejus yra palaidotas dabartiniam bazilijonu vienuolyne, 16 amžiuje kurį laiką buvusiame Šv. Trejybės pravoslavu vienuolyne. Jo žeminių kaimynas kunigaikštis Bogušas Vilniaus Skaisčiausiosios Dievo Motinos pravoslavu Sobore, pastatytae dar 1346 metais (Lietuvos Metrika, Knyga 29 (1546–1547). Užrašymu knyga 29, Vilnius, 2016, dokumentas 59, p. 91–96). Abu pravoslavai saži-

Lietuvos Metrika Nr.25

ningai tarnavę LDK.

Motiejaus Mikitinyčiaus Peršekės dokumentai

Kunigaikštis Motiejus turėjo du savo valdų centrus LDK: Mogiliavo krašte su Kmiažycų pilimi ir valdas Kauno paviete su centru Jiezne. Jiezne nuo 1492 m., o gal net anksčiau buvo Aleksandro Jogailaičio (1492–1502) ir 1503–1506 kunigaikštienės Elenos administracinių-ūkiniai pastatai. Jiezne, valdant kunigaikščiui Motiejui, mūriniai rūmai dar nebuvu pastatyti. Jie atsirado valdant jo sūnū Jaroslavui, LDK dvaro maršalkai, Kauno laikytojui ir seniūnu 16 a. 5–7 dešimtmeečiuose. Kunigaikščiui Motiejui užimant valstybines pareigas platiame Birštono valsčiuje buvo patogiai reziduoti Peršekėje. Iki šiol žinomi dokumentai parodo, kad Peršekė buvo tikroji Birštono valsčiaus vietininko, vėliau laikytojo kanceliarinės veiklos rezidencija. Istorija remiasi ne norais ir pageidavimais, kad būtent taip virsma vyktų, ne nyki įvaizdžiu iš kai kuriai jo detalių, o istorinį virsma pagrindžiančias irodymais, dokumentais. Kruopščiai peržiūrėjome visus 1507–1539 m. Lietuvos Metrikos įrašus, nėra jokių kunigaikščio Motiejaus dokumentų, sudarytų inventorių ir kreipimosi į Valdovą iš Birštono pilies ar iš dvaro, kaip ir analogiškų Valdovų (nei Aleksandro Jogailaičio, nei Žygimanto Senojo dokumentų iš Birštono. Yra tik datuojamas 1503 metais kunigaikščio Vasilijaus Palubinsko surašytas inventorius, dvarą kunigaikštienei Elenai perimant iš vyrų Aleksandro Jogailaičio. Tą inventorių krašto spaudoje jau esam analizavę.

O štai dokumentai, rašyti iš Peršekės (Balbieriškio), yra įrašyti į Lietuvos Metriką. Štai 1532 metų gegužės 1 dieną karalius Žygimantas Senasis Vilniuje paliepė raštininkui įrašyti į Lietuvos Metriką tą pačią dieną rašytą dokumentą Peršekėje. „Kunigaikštis Motiejus Mikitinyčius ir jo bajoras Mykolas Fiodorovičius Semicėvas surado kai kurias Birštono dvaro laisvas žemes, apie kurias norejo pranešti, kai valdovas atvyks į Lietuvos Didžiąją kunigaikštystę ir nori jo malonybei pasakyti. Ir tą kunigaikščio laišką pažodžiu išsprendėme į knygą įrašyti. Kurią tokią ir pats turi.

Pirmasis kunigaikščio Motiejaus testamentas

1536 rugsėjo 4-oji diena. Peršekė. Lietuvos Metrikos knygoje šis įrašas pavadintas „Tai laiškas, kurį jo malonybei karaliui raše Birštono vietininkas kunigaikštis Motiejus Mikitinyčius ir kurį karalius nurodė į knygą įrašyti. Kažkada jis dovanėjo jo malonybei karaliui pinigų sumą, kurią jis paliko jam kaip užstatą už jo valdomą Birštono valsčių, ir dėl jo sūnų. Tai pirmasis Motiejaus testamentas „Jo šviesybei maloningu karaliui. Tą pinigų sumą, kurią turia pas Jūsų mylistą už savo valdas Birštono, dėl to ir mano laiškas šis atsirado. Metai eina ir sirdamas surašiu ir nuo tos sumos savo

(Nukelta į 6 p.)

Pramezio dvaro likučiai.

Priešventinių rūpesčių kraitelėje – ir grėsmės dėl finansinių sukcijų

Kol žmonės intensyviai ruošiasi Kalėdoms ir Naujųjų metų sutikuvėms, darbų imasi ir finansiniai sukcijai. Maždaug kas antras šalies gyventojas prieš šventes pastebi išaugusį sukcijų aktyvumą, rodo Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centro užsakymu atliktos apklausos rezultatai.

„Pasiruošimą didžiosioms metų šventėms lydi intensyvūs ir, norisi tikėti, malonūs rūpesčiai. Tačiau šis laikas – pats darbymetis elektroniniams sukcijams. Jau trečius metus iš eilės apklausėme Lietuvos gyventojus ir aiškinomės, kaip priešventinių laikotarpiu keičiasi finansinio sukciamimo tendencijos. Taip norime priminti žmonėms, kad ir dabar, ir per šventes būtina išlikti budriems, antraip po Kalėdų eglute gali laukti ir sukcijų „dovanėlė“, – teigia Centro direktorė Eglė Lukošienė.

Dažniau susiduriama su sukciais, pastarieji linkę manipulioti

Kas antras gyventojas – tiek žmonių, šių metų apklausos duomenimis, pastebi prieš šventes išaugusį finansinių sukcijų aktyvumą. Šiemet taip manančiu – 10 procentinių punktų daugiau nei prieš metus. Atitinkamai per metus 7 procentinių punktais sumažėjo nepastebinčių išaugusio aktyvumo: tai – žemiausias rezultatas per trejus metus.

„Pastebime, kad gyventojai tam-pa akylesni ir geba atpažinti pinkles. Augančiam sąmoningumui, tikėtina, įtakos turėjo plačiai nušviečiami sukciamimo atvejai, verslo organizacijų, valstybės institucijų pastangos informuojant apie sukciamimo apraiškas, teikiami prevenciniai patarimai“, – komentuoja E. Lukošienė.

Pagrindiniu sukciamimo būdu, su kuriuo teko susidurti šiemet ir kuris pasikartoja ne vienerius metus, 39 proc. respondentų įvardija apgaulingus pranešimus apie laimėjimus loterijoje, taip pat – gautus ypatingus, tik jiems skirtus pasiūlymus. Pernai

šis rodiklis buvo panašus ir siekė 41 proc.

Kas ketvirtas šiemet susidūrė su bandymais išvilioti asmens duomenis, prašant juos patikslinti netikrose anketose, paspaudus neaiškias nuorodas ar užpildant įtartinus dokumentus. Per dvejus metus susidūrusi su tokiais atvejais padaugėjo 10 procentinių punktų.

Respondentus sukcijai taip pat bandė apgauti kviečiant reagoti į apgaulingas problemas su asmeninėmis paskyromis, pavyzdžiu, prašant pateikti prisijungimo duomenis, kad būtų atblokuota paskyra. Jei šiemet tokį yra ketvirtadalis, tai metais anksčiau – 18 proc., 2021 m. – vos 12 proc.

Beveik kas ketvirtas apklaustas gyventojas teigia susidūrės ir su kviečimais investuoti į labai didelę gražą garantuojančias investicijas. Suckiai patiklius žmones bandė apgauti skambučiai per „Viber“, „WhatsApp“ ir kitas pokalbių programėles. Nurodoma, kad tai – aukščiausias rodiklis per trejus metus, kiek atlieka ši apklausa.

„Pastebime ir tai, kad sukcijai mėgsta sezoniškumą, yra įvaldė manipuliacijas žmonių nuotaikomis, jų psychologija. Tai įvertinė, jie parenka atitinkamą taktiką: pateikia išskirtinį pasiūlymą, kuris gali sudominti didžiulėmis nuolaidomis ar kitomis, itin palankiomis sąlygomis, pavyzdžiu, investuoti su didele finansine gražą. Nevengiamą vilioti ir papildomo uždarbio galimybėmis bei lengvais pinigais, kaip kad laimėjus loterijoje, kuri, pasirodo, esanti netikra“, – teigia Centro vadovė.

Kitomis priešventiniu laikotarpiu dažnai pasitaikančiomis apgavystėmis apklausti gyventojai įvardijo sukcijų apsimetimą siuntų tarny-

bomis, apgyvendinimo platformomis ir kt. Šios paslaugos kalėdinius pirkinius planuojantiems ar vienos šventėms ieškantiems gyventojams – itin aktualios. Todėl sukcijai stengiasi jomis pasinaudoti ir apgauti patiklesnius žmones.

Budrumą išblaško įtaigūs pasiūlymai

Gyventojų buvo paklausta, kokių priežastys galėtų priešventiniu laikotarpiu sumažinti jų budrumą susidūrus su finansinių sukcijais. Pa-stebima, kad didžioji dalis atsakiusių kritiškai vertina savo budrumą ir pripažįsta, jog jų budrumą galima išblaškyti.

Didelei daliai gyventojų rūpesčių kelia itin ištobulėjė sukcijų metodai, kuriuos pasitelkiant fiktyvios reklamos ar pasiūlymai yra sukurti taip, kad gali suklaidinti – taip teigia 31 proc. respondentų. Tuo metu kas ketvirtu dėmesi blaško priešventinio pasiūlymo rūpesčiai ir įprotis automatiškai reagoti į gaunamus el. laiškus ar trumpąsias SMS žinutes.

„Tai, kad didžioji dalis respondentų linkę kritiškai vertinti savo įpročius – automatiškai paspausti bet kokias nuorodas gautose žinutėse ar el. laiškuose, yra didelis žingsnis link tvirtesnio sąmoningumo. Pažinę savo polinkius, galime kritiškiau įvertinti mus pasiekiančią informaciją ir sumažinti tikimybę papulti į sukcijų pinkles“, – sako E. Lukošienė.

Vis dėlto daugiau nei trečdalies (37 proc.) respondentų teigia, kad jų budrumo nesumažintų niekas. Centro direktorė E. Lukošienė ši rezultatą vertina nevienareikšmiu.

„Toks aukštas rodiklis, iš pažiūros, gali nuteikti pozityviai, kad gyventojai geba atpažinti sukcijų pinkles. Kita vertus, kai įvairių sukciamimo atvejų kas ketvirtį vidutiniškai užfiksuojama apie 2–3 tūkst., ir ne tik priešventiniu laikotarpiu, atidumas ir įprotis tikrinti informaciją turėtų lydėti netgi pasitikinčius

savo jégomis. Sukcių atakų galime sulaukti kiekvienas iš mūsų, todėl šventiniu laikotarpiu ir jam pasibaigus gyventojus raginame dėmesingai įvertinti informaciją, kuri juos pasiekia ir elektroninėje erdvėje, ir asmeninėmis ryšio priemonėmis“, – pabrėžia ekspertė.

Pataria neskubėti, veikti ramiai

Centro vadovės E. Lukošienės teigimu, priešventiniu laikotarpiu, kai visur nuolat skubama, susidūrus su galima finansinių sukcijais, rekomenduojama stabtelėti ir ramiai įvertinti situaciją. Ji pataria neskubėti spausti neaiškių nuorodų, atsilepti į nežinomo telefono numerio žinutę ar skambutį.

„Nereikėtų ir strimgalviais lékti norint pasinaudoti pernelyg didelemis nuolaidomis ar įtartinai ypatingais pasiūlymais. Gautą informaciją būtina tikrinti oficialiuose šaltiniuose, pavyzdžiu, oficialiose internetinėse parduotuvėse, jų elektroninius adresus suvedant ranka“, – vardija E. Lukošienė.

Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centras įspėja, kad el. laiškuose ar trumpose SMS žinutėse pastebėjus įtarimą keliančias nuorodas, jokiu būdu jų nespausti. Apie gautas žinutes, kitas elektroninio sukciamimo apraiškas galima pranešti Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui užpildant specialią formą centro interneto svetainėje <https://www.nksc.lt/pranessti.html> arba el. paštu cert@nksc.lt, taip pat kreiptis į policiją trumpuoju telefonu 112 arba perduoti informaciją „Virtualiam patruliu“ socialiniame tinkle „Facebook“, taip pat el. paštu virtualus.patrus@policija.lt.

Jeigu vis dėlto nukentėta nuo elektroninių ar finansinių sukcijų, būtina kuo skubiau susiekti su savo banku ar kredito įstaiga, apie incidentą pranešti policijai.

Tarpzoninėse kvadrato varžybose

Gruodžio 15 dieną Prienų rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centre vyko Lietuvos mokyklų žaidynių ketvirtuojo etapo (tarponinio) kvadrato varžybos.

Jose dalyvavo Prienų „Ažuolo“, Varėnos „Ryto“, Vilniaus Taikos progimnazijų, Druskininkų „Atgimimo“ mokyklos berniukų ir Prienų r. Stakliškių gimnazijos, Alytaus „Volungės“, Vilniaus Taikos progimnazijų, Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos mergaičių, gimusių 2011 metais ir jaunesnių, komandos.

Ir berniukų, ir mergaičių grupėse nenugalimos buvo Vilniaus Taikos progimnazijos komandos.

Šauniai pasirodė Prienų rajono komandos – Stakliškių gimnazijos mergaičių komanda iškovojo antrą, o Prienų „Ažuolo“ progimnazijos berniukų komanda – trečią vietą.

Prienų KKSC informacija

„Džiaugiamės ir didžiuojamės“

Gruodžio 14-ąją Šiauliuose vyko I tarptautinio dedikacijų konkursas „Džiaugiamės ir didžiuojamės“ baigiamoji šventė.

Konkursui buvo pateikta daugiau nei 60 dedikacijų, kurias vertino autoritetinga komisija. Konkurse dalyvavo ne tik Lietuvos, bet ir Belgijos, Vokietijos, Airijos lietuvių.

Gimnazijos pirmokė Morta Žuklytė 5–9 klasių grupėje užėmė 1-ąją vietą. Mokinė paraše „Dedikaciją Kaziui Šimoniui ir Mergelei su gėlėmis“, kurioje išreiškė savo santykį su dailininko paveikslais, savaip interpretavo jo biografijos faktus. Mokinė paruošė lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Levutė Karčiauskienė.

Konkurso prizininkų ir laureatų (tarp jų ir Mortos miniatiūrą) dedikacijas skaitė valstybinio Šiaulių dramos teatro aktorių Gintarė Ramoškaitė ir Vladas Baranauskas. Apdovanojimų metu muzikinę programą atliko Šiaulių Saulius Sondeckio menų gimnazistai.

„Žiburio“ gimnazijos inf.

Bendrystės ir padėkos metas

(Atkelta iš 1 p.)

Gruodžio 14-ąją Prienų kultūros ir laisvalaikio centre vykusi Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sajungos Prienų filialo popietė „Advento keiliu“ priminė, kaip yra svarbu prisiliesti prie gyvos ir prasmingos tradicijos. Filialo nariai, besiūošdami Šv. Kalėdoms, prie šventinio stalo sukvietė savo bičiulus, su kuriais, aplinkybių bei veiklų suvesti, siemet dažniausiai bendravo. Jiem padėkota už buvimą kartu, pagalbą įgyvendinant idėjas, žmogiškai gerumą.

Popietėje dalyvavęs Prienų Kristaus Apsireiškimo bažnyčios klebonas Vaidotas Labauskas pasidalino mintimis apie Advento ir tikėjimo prasmę, palaimino adventinio stalo valgius. Pasak jo, dalytis kalėdaičiu reiškia dvaines dovanas, kurias i pasaulį atnešė girmes Kristus. Susirinkusieji laužė kalėdaičius, vienas kitam tarė nuoširdžius linkėjimus, dalinosi geromis emocijomis.

Advento giesmes giedojo LASS Prienų filialo vokalinis ansamblis „Puriena“ (vadovė Onutė Matusevičiūtė), lyriškų dainų pynę dovaningo bičiuliai iš Kaišiadorių filialo ansamblio „Volungėlė“, kuriuos atlydėjo vadovė Regina Griesiūviė ir pirmininkė Aušra Gresienė.

Daug padėkos ir paskatinimo žodžių silpnaregiams išsakė popietė: Prienų rajono savivaldybės vicemerės Jūratė Zailskienė ir Laimutė Jančiukienė, LR Seimo nario Andriaus Palionio patarėja Valė Petkevičienė, Prienų kultūros ir laisvalaikio centro direktorės pavaduotoja Ligita Gedimienė, saviveikloje talkinantis bičiulis Algis Marcinkevičius.

Jiems linkėta prasmigai pasiskaitė artėjančias šventes, o naujuosiems metus pradėti su entuziazmu, gera nuotaika, didelėmis svajonėmis ir darbais.

Dalė Lazauskienė

Poezijos ir muzikos vakaras

Prienų Justino Marcinkevičiaus bibliotekos lankytojai visada gausiai susirenka į projekto „Gurmanų restoranas. Dienos pietūs: Šviežia knyga“ renginius. Todėl nenuostabu, kad ir į gruodžio 11 d. vykus poezijos ir muzikos vakarą, organizuojamą įgyvendinant šį projektą, žiūrovų ir klausytojų susirinko pilnutėlė salė. Tai buvo šių metų baigiamasis renginys – dovana ištikimiems skaitytojams, renginių lankytojams, partneriams ir visai bibliotekos bendruomenei. Šią dovaną jiems dovanėjo poetė Erika Drungytė, operos solistas Liudas Mikalauskas, koncertmeisterė Beata Vingraitė-Andriuškevičienė. (Nuvelta į 6 p.)

Lietuvos teniso legenda iš Prienų: Julija Verbickaitė-Urbšienė

Julija VERBICKAITĖ-URBŠIENĖ – mokytoja, profesionali stalo tenisininkė, nusipelnusių trenerė, Lietuvos stalo teniso asociacijos garbės narė, I-osios Tautinės olimpiados čempionė, viena pirmųjų TSRS čempioninių ir nusipelnusių sporto meistrių. Šiemet J. Urbšienėi būtų sukakę 105-eri.

Gimė ji 1918 m. gruodžio 8 d. Prienuose. Mokėsi Prienų „Žiburio“ gimnazijoje (1940 metų laida). Jau mokyklos metais J. Verbickaitė pasižymėjo gabumu ir vikrumu kvadraato, tinklinio, krepšinio aikštėlėse, sėkmingai dalyvavo tarp gimnazijų vykusiose stalo teniso varžybose. Profesionaliai žaisti stalo tenisą pradėjo 1936 metais. 1937-aisiais Lietuvos pirmenybėse tenisininkė iškovojo savo pirmajį medalį. J. Urbšienė net 3 kartus tapo Lietuvos stalo teniso čempione: vieneto (1938 m., 1954 m.), moterų dvejetų (1954 m.).

1938 m. liepos 18-21 dienomis Kaune įvyko I Lietuvos tautinė olimpiada, kurios metu asmeninėse stalo teniso varžybose dalyvavo 43 vyrai

ir 18 moterų iš Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Klaipėdos, Tauragės, Telšių, Kretingos, Prienų ir Alytaus. Olimpiadoje dalyvavo ir Prienų „Žiburio“ gimnazijos sportininkų komanda. Visų nuostabai VII klasės gimnazistė tenisininkė Julija Verbickaitė tuomet pelnė čempionės taurę. Šioje olimpiadoje J. Urbšienė laimėjo du medalius – vieneto varžybose tapo nugalėtoja, o dvejetų varžybose užėmė prizinę – trečiąją vietą.

Gimnaziją Julija baigė 1940-aisiais. Baigusi Prienų „Žiburio“ gimnaziją, J. Verbickaitė mokėsi Vilniuje, 1944 m. baigė Vilniaus pedagoginį institutą ir įgijo gamtos-geografinios mokytojos specialybę. Paskario metais gyvenimo vejai Juliją nu-

J. Verbickaitė-Urbšienė lankosi Prienų krašto muziejuje.

bloškė į Šiaulius. 1949 m. ji pradėjo dirbtį lietuvių kalbos mokytoja Šiaulių 5-ojoje vidurinėje mokykloje. Nors jaunai mokytojai laiko visuomet trūko, stalo teniso ji nepamiršo. Šiuo žaidimu sudomino ne tik mokiniai, bet ir mokytojus. Tuo pat metu ir pati toliau treniravosi ir pergalėmis dalyvavo čempionatuose.

19-tame Lietuvos čempionate iškovojo sidabro medalį, 1952 metais Maskvoje vyko TSRS čempionatas, sajunginė spartakiada. Julija buvo pakviesta į Lietuvos sportininkų komandą. Visi Lietuvos sportininkai džiaugėsi lietuvaite, kuomet ji dviese su Regina Vitulskytė pelnė aukso medalį moterų dvejetų varžybose. 1953 metais Leningrade tapo komandinio stalo teniso čempione, buvo pripažinta TSRS sporto meistre. 1954 m. Klaipėdoje, Lietuvos ko-

mandiniame čempionate tarp moterų iškovojo auksą, o kitą aukso medalį laimėjo su V. Morkūnaitė moterų dvejetų varžybose. 1954 m. ir 1957 m. Maskvoje su R. Vitulskytė laimėjo sidabro medalius.

Julijos populiarumas gerokai išaugo – ji buvo pakviesta dirbtī į Šiaulių sporto mokyklą. 1957 m. – 1983 m. J. Verbickaitė-Urbšienė sėkmingai dirbo Šiaulių sporto mokykloje stalo teniso trenere. 1967 m. tapo nusipelnuiusia trenere.

Cempionė, net būdama garbus amžiaus, nepaleido raketės iš rankų, neliko nuošalyje, daug pergalių iškovojo ne tik respublikinėse, bet ir tarptautinėse stalo teniso varžybose. V Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse 70-mečių sportininkų grupėje su Joniškiete M. Juknevičiene iškovojo bronzos medalius, o 1988 m.

J. Verbickaitė varžybose.

Kunigaikštis Motiejus Mikitinyčius – pirmasis LDK didikas, nubrėžęs mūsų krašto ribas (II). Peršekės (Balbieriškio) dokumentai

(Atkelta iš 4 p.)

vyriausiam sūnui Jaroslavui vieną tūkstantį kapų grašių, o 500 grašių sūnui Jonui iš tos pačios sumos, kurią pas Jus, maloninges karaliau, turiu. O likutį iš tos Birštono sumos su kai kuriuo mano turtu pavedu Jonui Gornostajui. „Jūsų malonybės žemės iždininkui, saugojimui. O paskui, kaip su Dievo malone bus. Gal iš jo dalį mano vyresnysis sūnus paims, jeigu jis liūdesio neatneš ir jeigu iki šiol tai daryti nesiliaus, tai tuomet savo testamentą daug kartų rašyti ir keisti. Ir taip pat turiu teisę tuos pinigus Jums, Jūsų malonybe, pagal ši raštą iš Jono Gornostajaus grąžinti. Aš dékingas Jūsų malonybei už atmintiną jūsų gerumą, mielaširdyste. Ir už tai savo pinigus, esančius Birštone, dovanoti Jums, malonybe, savo valdovui, duodu ir dovanotu be jokios prievertos ir kad šiuo raštu tuos pinigus iš Jono Gornostajaus paimti. Ir nebūnie palikti tie pinigai nei Jono Gornostajui, nei mano vaikams. Rašyta Peršekėje 1536 Dievo giminimo metais rugsėjo 4 d. Jūsų maloninges valdove, tarnas Birštono laikytojas, žemai besilenkiantis Motiejus Mikitinyčius. (Lietuvos Metrika, Knyga 20, (1536-1539). Užrašymų knyga 20, dokumentas 130. Vilnius. Lietuvos Istorijos institutas. 2009, p. 204-205).

paveldėjimo dokumentais dažnokai ateina į šeimą nesantarvė. Ne visais atvejais, bet neretai testamente atspindi realią šeimos santykį būklę. Kažkas lieka nuskriaustas, santykiai tarp brolių ir seserų traukiast...

1522 metais LDK didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Zygmantas Senasis įkeitė kunigaikštui Motiejui Birštono valdas už didelę sumą – 2000 kapų grašių. Tie pinigai po jo mirties turėjo būti grąžinti paveldėtojams. Didelę likusių pinigų dalį – 500 kapų grašių Motiejus dovanoto Valdovui. Kodėl? Kunigaikštis Motiejus turėjo 3 santuokas, dvi ankstesnės žmonos mirė dėl ligos. Kilo problemos dėl turto pasidalijimo. Vaikai iš pirmųjų dvieju santuokų norėjo nuskriausti Motiejaus žmoną Tomilą. Daug turto susigriebti siekė vyresnysis sūnus Jaroslavas... Dar bus du testamentai.

Pateiksime juos, nes tai ir pamokos šiai dienai.

Atkreipių dėmesį į kunigaikštio Motiejaus įtaką bičiulį Joną Gornostajų (1501-1558). Jiedu susibičiulavo, kai šis nuo 1525 metų užėmė Darsūniškio valdytojo pareigas. Iki tol 1508 m. jis – didysis raštininkas ir dvaro maršalka. 1522 m. – pasiuntinys Maskvoje. 1522-1525 – Slonimo, Zelvos valdytojas. 1531-1542 – Trakų vaivada. 1549-1551 – Vilniaus vaivada. Po kunigaikštio Motiejaus mirties, 1539-1551 – Birštono vietininkas. 1551-1558 – Naugarduko vietininkas. Ar tai neapibūdina ir kunigaikštį Hollovčinskį pradininko Motiejaus asmenybės? Ar neapibūdina jo itakos mūsų kraštui?

Visi Lietuvos Metrikos knygų testai versti iš rusėnų kalbos.

Bus daugiau

Istorikas Vytautas Kuzmickas

VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse tapo absoliučia nugalėtoja 80-mečių grupėje.

Julija iš vaikystės buvo gerai įsiųmoninusi daug kartų gyvenime patikrintą tiesą, kad pergalių vejas niekam neatpučia – jas reikia stropiai ir sažiningai užsidirbti. Šia taisykle Julija visada vadovavosi ir niekada ja nenusivylė. Julija Verbickaitė-Urbšienė 1990 metais tapo Lietuvos stalo teniso asociacijos garbės nare.

Ir sulaukusi garbus amžiaus moteris artimai bendravo su buvusiais mokiniais, daug kartų garsiūnusiais Šiaulių miestą ne tik Lietuvoje, bet ir kaimyninėje šalyse.

Julija Verbickaitė-Urbšienė vi suomet mylėjo sodą, gėles ir tam skyrė daug dėmesio. Ji buvo dékinga Prienų „Žiburio“ gimnazijos ikūrėjui, ilgamečiui jos direktoriui, drauge žymiam Suvalkijos krašto sodininkui – kunigui Feliksui Martišiui, dėsciusiam sodininkystės ir gėlininkystės pagrindus. Šios žinios padėjo jai darbuotis sode iki jos dienų pa baigos. Mirė J. Verbickaitė-Urbšienė 2006 m. lapkričio 7-ą dieną Kaune.

Šiauliouose kasmet, tradiciškai sausio mėnesį, rengiamas tarptautinis J. Urbšienės stalo teniso turnyras, skirtas pagerbti nusipelnuiusia šalies priekario ir pokario žaidėjai, pirmosios Tautinės olimpiados čempionė ir trenerę Juliją Verbickaitė-Urbšienę. Šiemet, 2023 m., įvyko jau XX tarptautinis Julijos Urbšienės vardo stalo teniso turnyras.

Kristina Pažerienė
Skriaudžių buities muziejaus muzejininkė

Poezijos ir muzikos vakaras

(Atkelta iš 5 p.)

Vakaro metu poetė Erika Drungytė klausytojams prisipažino, kad kurti jai nėra lengva. Ji sakė: „Niekada nerašau „bet kaip“, turiu kelias dienas gerai pamąstyti, kokią temą pasirinkti, kam tos eilės skirtos, kas slepiasi po jomis?“ Anot poetės, kūryba – sunkus ir nuoseklus darbas. Vakaro dalyvius ypač sužavėjo Eriko Drungytės eilės, virtusios dainomis. Jų žavesi ir skambesi dar labiau sustiprino operos solistas Liudas Mikalauskas. Bendraudamas su žiūrovais ir dalindamas savo mintimis apie Eriko ir kitų poetų kūrybą, solistas šmaikštavo: „Išdomūs tie kūrėjai. Parašo eileraštį, o jų kiekvienas perskaito ir suprantą savaip. Kiekvienas eiles pritaiko sau.“

* * *

„Gurmanų restoranas“ jau ketverius metus džiugina įvairiausią skonių lankytotojus, kurie visada nekantriai laukia naujų šio projekto kuriamų išpūdžių, susitikimų, pristatymų, poezijos ir muzikos vakarų. Per 2019–2023 m. įvyko 50 kultūrinių renginių, su bibliotekos lankytotojais susitiko 75 projekto dalyviai – rašytojai, poetai, eseistai, literatūros kritikai, aktoriai, dainų autorai ir at-

likėjai, psychologai, sveikos gyvensenos ir dvasinio ugdymo mokytojai. Renginiai vyko ne tik Prienuose, bet ir Balbieriškyje, Veiveriuose, Jiezne bei Stakliškėse. Ketvirtainiaisiai projekto gyvavimo metais (2023 m.) „Gurmanų restorane“ bibliotekos lankytotojams „Dienos pietų“ buvo pasiūlyta net 13 skirtingu „patekalų“: vyko susitikimai su rašytojais Alvydu Šlepiku, Laura Sintija Černiauskaitė, Ieva Vill, Irena Buivydaite, Jurga Tu masonyte, Virginija Cibarauske, Rimvydu Stankevičiumi, Aivaru Veikniu, „Ragauta“ Laimos Lavas tės, Žydrūno Sadausko knygų Poezijos ir muzikos gurmanus džiugino Aldona Vilutytė, Andrius Zalieska, Valda Bičkutė, Jonas Krivickas, Juozas Gaižauskas, Emilia Latėnaitė, Mindaugas Ancevičius, Vilija Žali enė. O Eriko Drungytės poezijos posmai, Liudo Mikalauskos atliekami kūrinių tapo skambiu projekto baigiamuoju akordu. Projekto finansuoja Lietuvos kultūros taryba ir Prienų rajono savivaldybė. Projekto partneriai – Prienų rajono ir Birštono krašto laikraščiai „Gyvenimas“, „Naujasis Gėlupis“, VšĮ „Krašto vitrina“.

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos informacija

Apie skausmingas dvasines akimirkas prieš mirtį

Turto į kapą nenusineši. Deja, su tévo ar motinos priešmirtiniu

„Brangiausioms dovanoms daug pinigų nereikia...“

Įžengdami į paskutinę Advento savaitę, uždegėme ketvirtąją žvakę. Su viltimi, kad ramiai sulauksite Kūčių vakarienės, Kalėdas džiaugsmingai atšvėsime ir, žinoma, su pačiais artimiausiais žmonėmis, kurių buvimas šalia labai svarbus, kaip kad ir visų sveikata.

Netikėtai dangus atsiuntė šilumos. Ištirpo baltas sniegas. Gal kad daugiau žemės matytu siųjant jai taptų lengviau pasitikti Kristaus gimimo šventę. Arba – ne baltame sniege, o žemėje prieš Naujus metus liktų įmintos mūsų pėdos. Nemažai ir nebrangiai galime patys suspeti per savaitę – labai svarbi prakartėlė – pakviens moterėlęs, tiek daug viško turime, kad ir namuose ją galima supurti. Juk galima lipdyti ir iš molio, ir iš tešlos, suminkytos pyragui, o kur dar šienas, eglų šakos. Svarbiausia yra pagaminti édžias... Ir nereikia tiek daug blizgučių, juk tai, kas tikra, natūralu, prabangiai nežiba.

Isibėgėja šventinių turgų metas. Ko per daug ar kas ką naujo pagaminimo, siūlo pirkti, o galima rasti ir naujienu – gražiai supakuotų dovanelių. Prieš šventes pakuočė gražesnė, kaina truputį brangesnė. Per Šv. Kūčias prie bendro stalo pasikviesime protėvių vėles... Kadaisi tikėta, kad jos gali numatyti ateityj, būsimus darbus, sėkmę, kitų metų derlių.

Kai baigia degti visos keturios Advento žvakės, sakoma, kad metų uždarbis kišenes plėšia, tad dovanų reikia – bernas savo mieliausiajai pirkdavo skarelę, karolius, sau – ke-

purę, lenktinį peiliuką ar „cigarnycią“, mamai – maldaknygę ar skarelę. Prieš Kalėdas turguje – daug saldžių gardumynų, visko, ko reikia šventiniams stalui. Šiaurės Lietuvoje tokis turgus vadinas skaistaturgiu, ir dar kai kuriuo vietovėse šis patrys išlikęs. Apstū gardumynų, tik pirk turguje – pyragų, vyniotinių, šimtalapių, šakočių, kūčiukų... O jau mėsos – ir šviežios, ir žas, ir antis, višta, kalakutas, kiaulės karka ar pusgalvis... Daug mėsos gaminių – įvairūs vyniotiniai, dešros, skilandžiai, lašiniai, vytinta nugarinė, lašiniučiai... Šviežias varškės sūris taip pat gali papuošti šventinį stalą. O svetas, grietinė puikiai tiks pagardinti gaminius. Pirkėjai visada vertina žuvį – pirko ir šviežios, ir šaldytos, ypač – silkes. Rauginti agurkėliai, virti burokai, rauginti kopūstai, marinuoti ar džiovinti grybai – puikiai tiks mišrainė, o morkų kilogramą jau sutaroktu galite nupirkti – mažiau darbo bus. Krienai ypač tiks Kalėdų pusryčių stalui, ant kurio jau bus mėsos. Jeigu reikia – gausu šviežių daržovių, įvairių vaisių.

Medų, pikių, bičių duonele, sėmenų aliejų žmonės pirk dovanų ir čia, Lietuvoje, ir užsienyje gyvenan-

tiems giminėms nusiųsti. Tai tarsi sveikatos, šilumos, vasaros simbolis, būtent tai, ko ir linkima artimiesiems, tiems, kam teikiame dovanas. Žinoma, dabar jos kitokios. Skarelę ar kepurę vargu bau ar rasis kas pirkdo dovanų.

Priešventinis prekių krepšelis nelabai keičiasi. Bet yra ir kitų poreikių. Tam skirti skrydziai ten, kur šilta, prabangūs viešbučiai, prabangių mašinų salonai – tai, ko turguje nesurasis.

Yra žmonių, kurie turguje vertina gerą prekybininkų patarimą, nuoširdžių žodį, tai paskata sugržti ir vėl pirkti. O brangiausioms dovanoms pinigų daug nereikia. Taigi, linkečiai vieni kitiems šiltų jausmų, malonių staigmenų, nuoširdžių stebuklų, turėti jėgą, testi darbus, pasiskime Kalėdas. Prieš Naujus metus dovanokime ir atleidimą – priešams, pakantumą – oponentams, meilę – draugams. Juk dovanojant širdys prisipildo gerumo. Tuomet dar daugiau savy turime turtų, kuriais galime dalintis. O turgūs gyvens įprastą gyvenimą – vieni norės daugiau parduoti, kiti rinksis ką pirkti – daugiau, mažiau ar netikėtai, ir labai svarbu, kiek kas išgalės išgyti, jeigu brangs elektra, vaistai, visa kita... Vis tiek išlikime tokie, kokie esame. Saugokime savo ir artimųjų sveikatą, širdies turtus.

„Neverkite

(Atkelta iš 2 p.)

Nesenai įvykusio susitikimo metu Europos Komisijos atstovai tai nedviprasmiškai įvardijo kaip šalies vidaus klausimą.

Tačiau ŽŪM valdininkams tai nė motais. Sužlugdė Nacionalinė gyvulininkystės plėtros programa, jie ir toliau ūkininkus verčia laikyti niekam nereikalingas žoles, nors net Europos Teisingumo teismas žolių plotus tiesiogiai susiejo su jų paskir-

ūkininkų valgyti šieną!

timi – gyvuliams šerti, kurių skaičius Lietuvoje drastiškai sumažėjo ir mažėja toliau. Deja, ir toliau sparčiai nykstant gyvulininkystės ūkiams, ŽŪM beveik nieko nepadarė ir nedaro, kad ši procesą suvaldytų. Žoles auginti verčiami ūkininkai gyvulių nelaiko, jie kuria modernią ir tvarią augalininkystę, su ja susieję savo ir savo šeimų likimus, investavę nuosavas ir skolintas lėšas.

Išgirstite žemdirbius, išklausykite, ką jie sako! Darbas turi duoti

pajamų, o kokią vertę duos žolė, kuri ūkyje nereikalinga? Ar patys ja mai-tinsimės??

Gerbiama Premjere, neverkite ūkininkų valgyti šieną! PADÉKITE atsakingiems Lietuvos valdininkams, pirmiausia Žemės ūkio ir Aplinkos ministeriją, išspręsti šią problemą ir nebesityčioti iš žemdirbių. Ryžkitės ištasyti neteisybę!

Lietuvos žemės ūkio tarybos vardu –

Pirmininkas dr. Ignas Hofmanas

Mažėja šeimos gydytojams tenkanti administracine našta: konsultacijas galės teikti slaugytojai ir akušeriai

Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) iniciatyva, nuo 2024 m. pradžios šeimos gydytojas arba kitas už pacientų registraciją atskingas šeimos gydytojo komandos narys, įvertinės priežastį, dėl kurios kreipiamasi, galės pacientus nukreipti slaugytojo ar akušerio konsultacijai.

„Savarankiškos konsultacijos – tai galimybė slaugytojui ir akušeriu realizuoti savo kompetencijas, teikti konsultacijas, paskirti tyrimus, pakomentuoti tyrimų rezultatus, aptarti savikontroles priemones, vaistų varotojimo ypatumus. Taip pat, tai – prie-monė, padedanti sumazinti šeimos gydytojams tenkančią administracine naštą“, – teigia SAM Asmens sveikatos departamento Slaugos ir ilgalaikės priežiūros skyriaus patarėjas Artūras Simkus.

Pasak jo, sumažinus šeimos gydytojų administracinių darbo krūvių, gerės paslaugų prieinamumas: „Dėl pacientų, gydytojo pavedimui, konsultuoti slaugytojai. Taip sutrumpės eilės, pacientai reikiamas paslaugas gaus greičiau.“

Plečiamos slaugytoju kompetencijos

Nuo 2024 m. sausio 1-osios, plečiant kompetencijų ribas, slaugyto-

jams bus patiketėti darbai, nereikalaujantys papildomos diagnostikos ar gydymo metodo parinkimo. Be konsultacijų, tyrimų, slaugytojai rūpinis ir skiepais, receptų pratęsimu tais atvejais, kai gydytojas jau yra paskyręs gydymą, parinkęs tinkamą vaistinį preparatą ir nustatęs jo dozę bei vartojimo periodiškumą.

Kauno miesto poliklinikos bendrosios praktikos slaugytojos Astos Kolajanskienės teigimu, slaugytojų kompetencijų išplėtimas bus visapusiškai naudingas: „Atsakydami į pacientams rūpimus klaušimus, padedame ne tik pacientui, bet ir šeimos gydytojui, sumažindami dalį jų darbo krūvio, kuris pastaruoju metu yra itin didelis“, – pažymėjo slaugytoja.

Pasak A. Kolajanskienės, slaugytojai yra pasiūroę pokyčiams: „Kadangi dirbu šeimos gydytojo komandoje, mano darbo pobūdis keisis minimaliai. Tačiau jau šiuo metu

Akušeriai konsultuos nėščiašias

SAM atstovo A. Šimkaus teigimu, pagrindinė akušerių veikla bus nėščiųjų priežiūra, kai nėštumas nekomplikuotas, jo eiga normali. „Vieito to, kad nėščioji konsultuočių pas šeimos gydytoją, ji periodiškai lankysis pas akušerį. Akušeris savo kompetencijos ribose, vadovaudamas iš anksto numatyta tvarką, paskirs reikiamus tyrimus, prižiūres nėštumo eiga, atsakys į nėščiajai kylančius klausimus, išrašys siuntimą gydytojo akušerio ginekologo konsultacijai“, – kalbejo A. Šimkus.

Jis pridūrė, kad keisis ir siuntimų rašymo tvarka: „Bus nustatyta, kokiemis specialistams galės pacientai siūstyti akušeris arba slaugytojas. Tuo vadovaujantis, esant reikalui, jie galės išrašyti siuntimus reikiamoms asmenims sveikatos priežiūros paslaugoms gauti.“

SAM Komunikacijos skyrius

Informuojamės žemės sklypo (kadastro Nr. 6940/0002:267), esančio Prienų r., Bačkininkelių k., savininką (-us), kad VĮ Žemės ūkio duomenų centro matininkas Algiris Kabašinskas (kvalif. paž. Nr. 2M-M-166) 2024-01-10, 9.00 val. vykdys žemės sklypo (kadastro Nr. 6940/0002:4), esančio Prienų r., Bačkininkelių k., ribų ženklimimo darbus. Prireikus išsamnes informacijos prašome kreiptis į VĮ Žemės ūkio duomenų centrą adresu: K. Donelaičio g. 33-415, Kaunas, LT-44240, el. p. algis.kabašinskas@zudc.lt.

Reklama

PERKA

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Perka šieną rulonais, traktorių MTZ, javų kombainą, mėšlo kratytyvą. Tel. 8 630 93471.

Įmonė brangiai perka mišką visoje Lietuvoje, vertina nemokamai, rengia miškotvarkos projektus, atsiskaito iš karto, apmoka visas išlaidas.

Tel. 8 646 79 600.

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYCIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORI.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-614)93124

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaledėlis, rastukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodu sausas, kapotas malkas,

laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Medinius lauko tualetus, pavésines. Išrašome saskaitas.

Tel. 8 648 61 061.

Nebrangiai parduodame įvairias skaldytas malkas. Tel. 8 614 97 744.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. ŽIEMOS NUOLAIOS IR 5 METŲ GARANTIIJA. Pristatymas į namus nemokamas. Tel. 8 675 50 466.

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai, karameliniai ir šokoladiniai „tinginiai“ – tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Tel. 8 650 43

159. Lauros kepyklele. (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduoda maistines bulves „Vineta“. Gali atvežti. Tel.: 8 616 78 165, (8 319) 45 326.

Parduoda: benzinių pjūklų „Solo“, metalinę dekoratyvinę tvorelę, kultivatorius, rotacinę šienapjovę – 1,35 m ilgio, MTZ traukių prailgintojus, vertikalių reguliuojamą traukę. Tel. 8 607 42 609.

Parduoda VW GOLF 5+ (2008 m., 1,9 l, dyzelis, 77 kW, TA iki 2024 m. gruodžio mén., draudimas, tamsiai mėlynos spalvos). Tel. 8 656 10 316.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumydymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpilimas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo, mūrinimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas.

Tel. 8 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!

„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugus nuosaviems namams, ūkiniam pastatams ir rūsiams. Dirbame ir žiemą.

Gaminame betoną, kalkinį skiedinių, šulinio, kanalizacijos žiedus ir dangčius. Gelžbetoninė produkcija, metalo gaminiai. Suvirinimo ir tekinimo darbai. Vežame žvirą ir smėlį, krano paslaugos. Tel. 8 687 95 399.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas.

Tel. 8 645 87 304.

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius, skalbimo mašinas. Atliktam darbui suteikiama garantija.

Tel. 8 622 02 208.

VAISMEDŽIŲ GENĒJIMAS,
PURŠKIMAS, BALINIMAS.
GYVATVORIŲ KARPYMAS,
AVARINIŲ MEDŽIŲ PJOVIMAS.
Dirbame kokybiškai ir už gerą kainą!

TEL.: 862859232

IVAIRŪS

Informuojamės žemės sklypo (kadastro Nr. 6940/0002:267), esančio Prienų r., Bačkininkelių k., savininką (-us), kad VĮ Žemės ūkio duomenų centro

Koks tu ir aš – tokia Lietuva Kuriu. Igyvendinu. Dalinuosi

„Revuonos“ pagrindinėje mokykloje vėl sklandė gerumo paukštė

Jau 8-ąjį kartą Prienų „Revuonos“ pagrindinė mokykla pakviečia mokyklos partnerius bei darbuotojus didžiujų metų šventės pasiruošimo šurmuly trumpam sustoti ir kartu pasidžiaugti bendryste bei per metus nuveiktais darbais.

Šiemet „Revuonos“ pagrindinės mokyklos darbuotojai vėl iš savo mokyklinės kasdienybės kruopščiai išrankiojo gražiausias akimirkas ir tradicinės Padėkos šventės metu padėkojo tiems, kurie prie jų prisidėjo. Šikart mokyklos atstovai įteikė net 23 nominacijas, o kas šiemet įnėsė didžiausią indėlį į mokyklos gyvenimą vienoje ar kitoje srityje balsavimo būdu išrinko mokyklos bendruomenė. Kiekvienam nugalėtojui kartu su padėka įteikta ir dailininkės Aušros Deltuvienės sukurtą simbolinė gerumo paukštę.

Nominacijų įteikimo ceremonija prasidėjo nuo Metų mokyklos renginio apdovanojimo, kurį už renginį „Mokytojo diena“ atsiėmė S. Milauskienė, R. Liutynskienė, K. Kravčenko ir E. Bendinskienė. Metų rajoniniu renginiu šiemet tapo specifilių poreikių turinčių mokiniių konkursas „Aš galu“, už kurį apdovanotos: K. Nastulevičienė, A. Grizaitė bei I. Kuzminskienė. Nepamiršti ir kiti renginiai: Metų renginiu, telkiančiu visuomenę, tapo Senelių ir vaikaičių vakarone, už kuria padėkota D. Baranauskienė, o

už Metų sportiniu renginiu nominuotą Šeimų šventės turnyrą padėkos kartu su simboline paukštė įteiktos: D. Jonykienei, I. Balčiukynienei ir E. Ramanauskienei.

Kaip pastebėjo renginio vedėjos, patys švelniausi augalai prasiskverbia per pačią kiečiausią žemę, uolų plysius. Taip yra ir su mokytojo gerumu. Juk būtent jis pastebi mokinio talentus ir paskatina jį tapti laimėtoju, tad šiemet Metų mokytoju, parenčiu mokinius nugalėtojus, mokyklos kolektyvas išrinko Dalių Juodsnukį, o Mokytojo padėjėjo nominacija atiteko Indrei Vaitkevičienei.

Įteikta ir Metų iššūkio nominacija, kurios nugalėtoja paskelbta priešmokyklinio ugdymo mokytojo pareigas į 5–7 lavinamosios klasės mokytojos darbą iškeitusi Rūta Marcinkevičienė. Savo iššūkiu galima pavadinti ir išsiliejimą į naują kolektyvą, tad šiemet įgimtajį kraštą dirbtį gržusiai Karolinai Rasimaitė įteikta Metų naujoko nominacija.

Gerumo paukštė už nominaciją Metų integruota pamoka išrinkta 7 a klasės projektą „Eglė – žalčių karalienė“, išskrido pas S. Milauskienę.

Tradicinė „Revuonos“ pagrindinės mokyklos Padėkos šventėje įteiktos 23 nominacijos.

kiene, R. Uleckienė bei L. Petkevičienė, o Metų 5–10 klasių projekto nominacijos apdovanojimų metu ji „nutūpė“ projekta „Prasmingas atiras mokymas: mokyklos ir bendruomenės saveika (MOST)“ įgyvendinusių Z. Ferevičienės, I. Kuzminskienės, V. Petrušionienės, R. Juodienės bei D. Moisejevičienės rankose.

Ugdymo ne pamokų forma nominacijos nugalėtoja paskelbta „Dirbkime kartu GST stotelėse“ iniciatyva, prie kurios prisidėjo net 11 pedagogių: A. Lasatiene, R. Alaburdenė, D. Skučienė, E. Bendinskienė, S. Kazlauskaitė, Z. Ferevičienė, K. Kravčenko, R. Bilevičienė, E. Ramanauskienė, V. Kuzmauskienė, L. Petkevičienė, A. Talačkinienė.

Metų iniciatyva, skirta gabiembs bei aktyviems mokiniams, išrinkta „Pažink save ir kitą“, o Metų tarpautiniu projektu – Erasmus+ „Misija patraukli ir saugi mokykla“.

Nepamiršta padėkoti ir tiems, kurie kasdien prisideda prie mokyklos gerovės kūrimo, tvarkos mokykloje ir aplink ją palaikymo, tad šiemet darbuotojų balsais Metų darbščiausio nominacija atiteko Ne-

ringai Sirusaitei-Žitkei, Metų darbščiausio svarintojo – Gintautui Šukevičiui, o nominacija Iniciatyviausias, kuriant mokyklos aplinkos erdvęs už „Kneipo takas – nuo idėjos iki įgyvendinimo“ iniciatyvą įteikta G. Bokūnaitei ir A. Būriui.

Paskelbtos ir kitos nominacijos: Metų paroda – 5, 6a, 7a, 8a klasių ir Dailiųjų amatų būrelė mokinų kūrybinių darbų paroda „Kaukių šėlsmas“ (V. Glaveckienė), Metų dekoracija – Kalėdinis mokyklos langų puošimas (A. Deltuvienė), Metų rėmėja – UAB „Itifico“, Metų pavaduotoja, spėjusi vadovauti trimis mokyklos skyriams ir TŪM – Kristina Nastulevičienė, Metų pareigūnės, vykdant mokyklos struktūrinius pertvarkymus – Danutė Marcinkevičienė.

Simoliškai Padėkos vakarą turėjo uždaryti Paramos-labdaros organizatorius nominacija, kurį pelnė Laima Bartusevičienė, tačiau mokyklos kolektyvas parengė dar vieną staigmeną bei paskelbė Metų direktorių nominaciją, kuri neabejotinai atiteko „Revuonos“ pagrindinės mokyklos vadovei Ilonai Balčiukynienei, nes, kaip buvo pastebėta

Šventinę nuotaiką sukurti padėjo Ramunės Liutynskienės ir Sofijos Kazlauskaitės duetas.

renginio metu, būti geram šaunu, bet pastebėti mažą darbelį, pagirti už jį bei paskatinti gali tik labai geras žmogus.

Sventės metu pasveikinti ne tik aktyviausi mokyklos bendruomenės nariai, bet ir mokyklos bibliotekos vedėja Teresė Išganaitienė, mininti jubiliejinę sukaktį.

Nominantus bei kitus šventės dalyvius sveikino ir gausus būrys svečių-mokyklos partnerių, o mokyklos direktorių artėjančių šventių proga visiems linkėjo prasmingų ir tvarių darbų, drąsių idėjų ir jėgų joms įgyvendinti, šilumos ir džiaugsmo bei gražių ateinančių šventių kiekvienuose namuose ir kiekvienoje širdyje.

Rimantė Jančauskaitė

Šventės metu jubiliejinės sukakties proga pasveikinta mokyklos bibliotekos vedėja Teresė Išganaitienė.

Laikas neprailgo...

Nenumaldomai bėga laikas. Ipusėjus adventui į širdį pasibeldžia Kalėdų šventių laukimas. Ašmintos daugiafunkciamė centre gruodžio 13 d. vyko etnografinė popietė „Angelo sparnu palytėti“, kurioje dalyvavo Prienų rajono asmenų su negalia draugijos nariai.

Gérintis žaliuojančiu advento vainiku ir plevenant žvakiu liepsnelėmis, skambant angeliukų linkėjimais ir giesmelėmis, Ašmintos laisvalaikio salės folkloro kolektyvas „Ošvenčia“ (vad. Rima Vilkičienė) ir Prienų „Ažuolo“ progimnazijos Ašmintos pradinio ugdymo skyriaus mokiniai su mokytojomis Rasa Vaitauskaitė, Rita Margeliavičiūtė, Valdonė Žiūkiene pakvietė popietės dalyvius prisiminti, kaip Advento vakarus leido mūsų senoliai. Laikas, klausantis pasakojimų, dainuoja adventinio laikotarpio dainas, einant ratelius, žaidžiant žaidimus, prisimenant kūčių vaiko papročius ir burtus, neprailgo.

Popietės dalyvius pasveikino Pa-

kuonio seniūnijos seniūnas Antanas Kejurakis, linkédamas visiems sveikatos, kantrybės, džiugaus artėjančių šventių laukimo. Ašmintos neįgaliaių draugijos pirmininkė Danutė Jonykiene pasidžiaugė nuveiktais darbais ir įteikė kalėdinius suvenyrus. Šeimininkės visus susirinkusiuosius vašino Kūčių vakarienės valgiais, kad ateinantys metai būtų sekmingi.

Sutikime Šv. Kalėdas pamiršę rūpesčius, tegul visuose namuose būna jauku ir gera.

Ašmintos laisvalaikio salės renginių organizatorė Rima Vilkičienė

Etnokultūros būrelės vadovė

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISÉSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorų nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

remia rubrikas
„Koks tu ir aš – tokia Lietuva“ ir
„Tai, kas išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1350 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus Spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ

